

VII. Malý kámen. Vegetace.

Nacházíme se v blízkosti dalšího z **mrazových srubů** v oblasti Třemošné, **Malého kamene** (737m), který je občas také nazýván *Hadí skála*. Svahy Třemošné se zde příkře sklánějí k severu do **Obecnické kotliny**. Kromě jinde obvyklých smrků a modřínů, které zde však nejsou původními dřevinami (*především pak modříny*), tu narážíme na větší počet listnáčů, zejména **buků**. Ty naopak jsou právě zástupci dřevin, které pravděpodobně představovaly **přirozený vegetační kryt velké části Brd**. Vegetační kryt Brd vznikl **vzájemným působením oligotrofního geologického substrátu s makroklimatickými poměry**, kde se projevuje nadmořská výška, morfologie terénu a vodní režim v půdě. Povaha geologického podloží našla svůj výraz v **krajně neúživných a chudých půdách** Brd, které dávají podmínky jen stejně chudé a neúživné vegetaci. To se samozřejmě projevuje i v celkově nižší biodiverzitě zdejší vegetace.

V Brdech převládaly podle konkrétních stanovišť **kyselé bukojedlové porosty** s příměsí dalších dřevin, včetně **javoru, břízy, smrku, dubu a lípy**. V údolních polohách často s **olší** a spíš výjimečně s **vrbou**. Až do oblasti Jince a Čenkova **pronikla údolím Litavky teplomilnější vegetace – habřiny**. (V **PP Na Horách** nedaleko obce Křešín můžeme dokonce obdivovat i *stepní vegetaci s koniklecem*). Na poněkud úživnějším proterozoiku v **Třemšínské vrchovině** v jižních Brdech bychom se setkali i s **květnatými bučinami**. V inverzních údolích vodotečí, ale i v některých exponovaných vrcholových polohách, měly své místo zřejmě i **smrčiny**, zejména **rašelinné** (*Padrt', Tok, oblast Prahy a Malého Toku, Reserva, Lázeňská a Pilská nádrž aj.*) a **rohozce** (*údolí Třítrubeckého a Voložného potoka*), jakkoli Brdy svými nadmořskými výškami ještě těsně nedosahují stupně klimatických smrčin.

Přesto, že Brdy jsou celkově přirozeně **chudší na druhové bohatství** zde rostoucích rostlin, najdeme tu řadu **cenných druhů**, které se jinak vyskytují vzácně. Řada z nich také **indikuje** svým horským původem **brdské oreofytikum**. Z nich stojí určitě za připomenutí např. **dřípatka horská, prha arnika, kosatec sibiřský, upolín velký, rosnatka okrouhlolistá, náprstníky, suchopýr pochvatý, orobinec stříbrošedý, vranec jedlový, plavuň pučivá i vidlačka, plavuňka zaplavovaná, sedmikvítek evropský, lilie zlatohlávek, žebrovice různolistá, vemeníček zelený, chrastavec lesní, černýš lesní, rozrazil horský a dal.** To se týká i **bezcévných druhů**, např. **rohozec trojzubý a trojlaločný, křižítko alpské, různé druhy rašeliníků, pramenička šupinatá a další**. Bohatá je zdejší **lichenoflóra**. Najdeme zde též **alpské migranty**, které se do Brd dostaly z Alp ke konci ledových dob přes Šumavu a Plánický hřeben, např.: **udatna lesní, třtina chloupkatá, řeřišničník Hallerův, zimolez černý, devětsil bílý, růže alpská a řada dalších**.

Bohužel, v poslední době, zřejmě **v důsledku velmi nešetrného hospodaření** na území VVP Brdy už **některé vzácné druhy zmizely**, nebo jsou **nezvěstné** – tak např.: **mléčivec alpský, korállice trojkланá, bradáček srdčitý, čípek objímavý, kápuška skvělá** a jiné, případně celé skupiny rostlin byly prakticky zničeny, např. **rašeliníková březina a smrčina** u Padrt'ských rybníků. V **oblasti vrchu Třemošná** můžeme nalézt relikty zřejmě **přirozených bučin** svazu Luzulo-Fagion (*bikové bučiny*) a mezi **Malou a Velkou Třemošnou** (*tedy právě zde*) fragmenty **suťových lesů** svazu Tilio-Acerion s **lípou a javorem**. Třemošná je důsledkem nepříznivých civilizačních vlivů chudší na skutečně cenné druhy bylinného patra, přesto však i zde můžeme občas nalézt např. **lilii zlatohlávka**.